

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Комуналног предузећа
„Водовод и канализација“ а.д. Нови Град
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ080-24

Бања Лука, 10.12.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод.....	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	13
	6. Финансијски извјештаји.....	13
	6.1. Биланс успјеха.....	13
	6.1.1. Пословни приходи и расходи	14
	6.1.2. Финансијски приходи и расходи	15
	6.1.3. Губитак редовне активности	16
	6.1.4. Губитак по основу осталих прихода и расхода.....	16
	6.1.5. Нето губитак периода.....	16
	6.2. Биланс стања	16
	6.2.1. Билансна актива.....	16
	6.2.2. Билансна пасива	19
	6.2.3. Ванбилансна евиденција	21
	6.3. Биланс токова готовине	21
	6.4. Временска неограниченост пословања	22
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	22
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје.....	22

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град који обухватају Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2023. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Трошкови бруто плата су прецијењени у износу од 140.629 КМ, а потцијењени трошкови бруто накнада плата у износу од 85.154 КМ и бруто осталих личних примања у износу од 55.475 КМ, јер су трошкови бруто накнада плата за годишњи одмор, рад у дане државних празника и боловање на терет послодавца и трошкови регреса исказани у оквиру трошкова бруто плата, што није у складу са чланом 44. став (2), (3) и (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.3. овог Извјештаја:

Краткорочна потраживања су прецијењена у износу од 82.209 КМ, а потцијењени су расходи од усклађивања вриједности потраживања од купаца и губитак текуће године у износу од 54.399 КМ и губитак ранијих година у износу од 27.811 КМ, јер није извршено обезвређење застарјелих потраживања у складу са захтјевима Међународног стандарда финансијског извјештавања 9 Финансијски инструменти (параграф 5.5.15) и чланом 18. став (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.1. овог Извјештаја:

Капитал је исказан више за износ од 78.431 КМ, јер је нераспоређена добит текуће године исказана мање у износу од 57.939 КМ по основу покрића губитка текуће године на терет нераспоређене добити текуће године у износу од 54.160 КМ и није извршен пренос одложених пореских прихода у корист нераспоређене добити текуће године у

износу од 3.778 KM, а губитак исказан мање у износу од 136.370 KM јер је губитак ранијих година исказан мање у износу од 27.811 KM по основу прецијењених краткорочних потраживања од купаца и губитак текуће године исказан мање у износу од 108.559 KM по основу потцијењених расхода од усклађивања вриједности потраживања од купаца у износу од 54.399 KM и покрића губитка текуће године на терет нераспоређене добити текуће године у износу од 54.160 KM, што није у складу са чланом 30. став (4), 31. став (5) и 64. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.6. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису извршена додатна објелодањивања презентованих позиција финансијских извјештаја које се односе на пословне расходе, пословне приходе, обавезе и потраживања у складу са параграфом 112 (б) и (ц) и 113 МРС 1 Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 6.2.1.1. овог Извјештаја:

Комунална имовина која представља техничко-технолошку цјелину која је претпоставка за производњу и дистрибуцију воде, одводне канализације и других комуналних услуга евидентирана је на основу извора финансирања у оквиру пословних евиденција Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град и Општине Нови Град, па због тога нису у потпуности испуњени захтјеви МРС 16 Некретнине, постројења и опрема (параграф 7).

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради

финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 10.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Коефицијенти према којима су обрачунате и исплаћене плате у 2023. години код 29 запослених су већи од коефицијената прописаних Колективним уговором за запослене у Комуналном предузећу „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град и уговорима о раду, што није у складу са чланом 66. Колективног уговора за запослене у Комуналном предузећу „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град и чланом 9. став (2), 120. став (1) и 123. став (5) Закона о раду.

Запосленима нису достављене понуде за закључење анекса уговора и нису закључени анекси уговора о раду услед повећања плата у 2023. години, што није у складу са чланом 170. став (1) тачка 4) и 171. Закона о раду.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Комунално предузеће „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град није планирало нити провело поступак набавке услуга лабораторијског испитивања здравствене исправности воде за пиће у најмањем износу од 27.763 КМ, није планирало директне споразуме и објавило извјештаје на Порталу јавних набавки у најмањем износу од 57.788 КМ, нису објављени основни елементи уговора на Порталу јавних набавки и сажетак обавјештења о додјели уговора, тендерска документација не садржи процијењену вриједност набавке и нису потписане изјаве о постојању или непостојању сукоба интереса, што није у складу са чланом 5., 17. став (1), 18., 21. став (1) тачка ц), 28. став (1) и (4), 75. став (1) и 78. Закона о јавним набавкама.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Посебни колективни уговор за стамбено-комуналне и услужне дјелатности Републике Српске је престао да важи 2021. године, нови није донесен, а обрачун личних примања је извршен у складу са Законом о раду, Одлуком о утврђивању плата, висини примања

по основу рада и висини помоћи раднику, Правилником о раду од 04.05.2018. године и Колективним уговором за запослене у Комуналном предузећу „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град од 27.12.2022. године.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Комуналног предузећа „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град.

Бања Лука, 10.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2) и 17. став (4) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) приходи од пружених услуга повезаним лицима, потраживања од купаца повезаних лица и трошкови бруто накнада плата и бруто осталих личних примања класификују у складу са чланом 18. став (2), 44. став (3) и (8) и 54. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 3) приликом евидентирања трошкова отпремнина, помоћи и накнада трошкова превоза на посао и повратка с посла врши евидентирање и обавеза за исте у складу са чланом 37. и 38. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 4) изврши процјена вриједности исказаних некретнина за које постоје назнаке да је вриједност средстава умањена према захтјевима МРС 36 Умањење вриједности имовине (параграф 9 и 12);
- 5) искажу одложена пореска средства (одложене пореске обавезе) према параграфу 54 (о) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја, МРС 12 Порези на добитак и члану 11. и 32. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 6) интерним актима дефинишу критеријуми застарјелости односно обезвређења залиха с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност, те утврде износи залиха признатих као расход и износи отписа залиха током периода према МРС 2 Залихе (параграф 36) и члану 12. став (10) и 50. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 7) изврши процјена наплативости потраживања, старосна анализа структуре потраживања од купаца и евидентирања према захтјевима МСФИ 9 Финансијски инструменти и члану 18. став (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 8) искажу дугорочна резервисања по основу бенефиција запослених, које се исплаћују у складу са стеченим правима у току трајања и након престанка запослења према МРС 19 Примања запослених и члану 32. став (6) и 46. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 9) искњиже средства ван употребе из пословних евиденција у складу са Одлуком Надзорног одбора од 09.12.2011. године, а да се искажу средства узета у закуп у складу са чланом 67. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 10) у Напоменама уз финансијске извјештаје врше додатна објелодањивања у складу са чланом 20. став (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима МРС 1 Презентација финансијских извјештаја.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) у оквиру успостављеног система интерних контрола донесе Стратегија управљања ризицима и ажурира регистар ризика у складу са тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- 2) распоређивање запослених у погледу испуњености посебних услова врши у складу са чланом 11. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град;
- 3) приликом обрачуна плата примјењују коефицијенти прописани Колективним уговором за запослене у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град и уговором о раду, као и да се у случају промјена у висини плата закључе анекси уговора о раду у складу са чланом 9. став (2), 120. став (1), 123. став (5), 170. став (1) тачка 4) и 171. Закона о раду;
- 4) усвоји норматив потрошње горива, врши контрола утрошка горива и попуњавају путни налози за службена возила у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога;
- 5) планирање набавки, провођење поступака, објављивање неопходних информација, обавјештења и основних елемената уговора врши у складу са чланом 5., 17., 18., 21., 28., 36., 52., 53., 75. и 78. Закона о јавним набавкама;
- 6) уговором регулишу односи између даваоца комуналне услуге и потрошача Спортско-рекреативни центар „Млакве“ (ФК „Слобода“ Нови Град) како је прописано чланом 6. став (2) и (3) Одлуке о производњи и испоруци воде, а у случају неплаћања рачуна за комуналне услуге примијени мјера прописана чланом 50. Одлуке о производњи и испоруци воде и ненаплаћена потраживања утуже имајући у виду рок застарјелости потраживања прописан чланом 374. Закона о облигационим односима.

Препоручује се Надзорном одбору да обезбиједи да се:

- 7) Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама усклади са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 15 Приход од уговора са купцима у вези признавања и евидентирања потраживања и прихода.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о јавним предузећима;
- Закон о привредним друштвима Републике Српске;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о раду;
- Закон о доприносима, члан 3-6., 10., 17., 22-24.;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X-XIII;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о унутрашњем платном промету;
- Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској;
- Закон о порезу на добит;
- Закон о облигационим односима, члан 371., 374. и 378.;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град;
- Правилник о раду у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град;
- Правилник о садржају писменог обрачуна плате;
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путних налога;
- Правилник о вођењу евиденција о присуству радника на раду;
- Колективни уговор за запослене у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Одлука о производњи и испоруци воде и Одлука о утврђивању цијена услуга које пружа КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Одлука о најнижој плати у Републици Српској;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- План пословања за 2023. годину;
- Извјештај о пословању за 2023. годину;
- Статут КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Комунално предузеће „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град (у даљем тексту: Предузеће) је настало статусном промјеном подјеле у ОДКЈП „Комус“ Нови Град у поступку приватизације од 25.08.2000. године на ОДКЈП „Водовод и канализација“ а.д. и ОДКЈП „Комус“ Нови Град. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци од 13.02.2001. године Предузеће је уписано у судски регистар. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци од 06.06.2007. године извршен је упис промјене својине, облика организовања, усклађивања општих аката са Законом о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 75/04 и 78/11), допуна дјелатности и промјена назива у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град. Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци од 19.11.2012. године извршена је промјена власништва, те је већински капитал пренесен са Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука на Општину Нови Град у складу са одредбама Закона о преносу права својине на капиталу Републике Српске у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 50/10).

Према подацима Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука, укупан број акционара на дан 24.05.2023. године је 58, а у структури власништва над акцијама Предузећа учествују Општина Нови Град 65%, Пензијски резервни фонд а.д. Бања Лука 10%, Фонд за реституцију а.д. Бања Лука 5% и остали акционари 20%. Укупна вриједност капитала износи 4.229.762 КМ.

Предузеће је основано за обављање комуналних дјелатности у складу са Статутом и чланом 7-10. Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/11 и 100/17). Основне дјелатности Предузећа су сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, те одводња отпадних вода, док су споредне дјелатности постављање цијевних инсталација, изградња хидро-грађевинских објеката, изградња објеката нискоградње, постављање подних и зидних облога, подизање кровних конструкција, превоз робе, инжењерске дјелатности и с њима повезано техничко савјетовање.

Органи управљања и руковођења у Предузећу су Скупштина акционара, Надзорни одбор и Управа коју чини директор, а именован је и Одбор за ревизију.

Средства за финансирање Предузећа у 2023. години обезбијеђена су по основу прихода за испоручену воду и пружене услуге, а пословање се врши преко рачуна отворених код пословних банака.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Предузећа за период 01.01-31.12.2023. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске вршила је ревизију финансијских извјештаја КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град за 2014. годину при чему је дато укупно осам препорука. У 2017. години извршена је провјера провођења датих препорука и сачињен Извјештај о статусу датих препорука приликом ревизије финансијских извјештаја КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град за 2014. годину (ИП002-17) у којем је констатовано да су четири препоруке проведене, а четири дјелимично проведене.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Функционисање система интерних контрола Предузећа је прописано постојећим интерним актима (Статутом, Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилником о раду и Колективним уговором за запослене у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град).

Дјелатност Предузећа се обавља путем служби за техничке послове, економско-финансијске послове, правне, кадровске и опште послове и истраживање и развој. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста је систематизовано 35 радних мјеста са 50 извршилаца, а на дан 31.12.2023. године у Предузећу је, поред директора, било запослено 43 извршиоца на неодређено вријеме.

У току 2023. године није било запошљавања нових радника, осим промјене радног статуса из рада на одређено вријеме у рад на неодређено вријеме за два радника, док је за три радника престао радни однос по основу стицања услова за одлазак у старосну пензију. Директор Предузећа именован је Одлуком о избору и именовању директора од 15.04.2021. године на мандатни период од четири године.

Два радника су распоређена на радна мјеста за која не испуњавају посебне услове за обављање послова, јер исти имају различит степен и врсту стручне спреме од степена и врсте стручне спреме прописане чланом 11. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Предузећу.

Посебни колективни уговор за стамбено-комуналне и услужне дјелатности Републике Српске је престао да важи 2021. године, нови није донесен, а обрачун личних примања је извршен у складу са Законом о раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/16, 66/18, 119/21 и 112/23), Одлуком о утврђивању плата, висини примања по основу рада и висини помоћи раднику („Службени гласник Републике Српске“, бр. 53/16, 12/22 и 39/22), Правилником о раду од 04.05.2018. године и Колективним уговором за запослене у Комуналном предузећу „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град од 27.12.2022. године.

Ревизијом обрачуна плата запослених у Предузећу утврђено је да су коефицијенти према којима су обрачунате и исплаћене плате у 2023. години код 29 запослених већи од коефицијената прописаних Колективним уговором за запослене у Предузећу и уговорима о раду, што није у складу са чланом 66. Колективног уговора за запослене у Предузећу и чланом 9. став (2), 120. став (1) и 123. став (5) Закона о раду. У 2023. години је извршено повећање плата за 18 радника са најнижом платом у складу са Одлуком о најнижој плати у Републици Српској за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 8/23), као и повећање плата осталим радницима по захтјеву директора. Запосленима нису достављене понуде за закључење анекса уговора нити су закључени анекси уговора о раду услед повећања плата, што није у складу са чланом 170. став (1) тачка 4) и 171. Закона о раду.

Рачуноводствене политике Предузећа везане за процјену и исправку вриједности потраживања од купаца које су прописане Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа из 2016. године нису усклађене са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 104/21 и 59/22), МСФИ 9 Финансијски инструменти (параграф 5.5.15 и Б5.5.35) и МСФИ 15 Приходи из уговора са купцима у погледу умањења потраживања којим се од ентитета захтијева да одмјерава резервисање за губитке по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током вијека трајања за потраживања из пословања.

У складу са Одлуком о попису и рјешењем о формирању комисије за попис и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијом провођења истог утврђене су неусаглашености са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2) и 17. став (4) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске”, бр. 45/16 и 113/21), јер није пописана опрема у власништву Предузећа (телефонски апарат и принтер уређај), нису пописана средства узета у закуп на посебне пописне листе (мултифункционални копир уређај) и нису сачињене пописне листе обавеза и потраживања.

Употреба службених возила је прописана Правилником о начину употребе службених возила у Предузећу из 2017. године који није ажуриран према стању возног парка Предузећа. Није утврђен норматив потрошње горива за службена возила и није вршена контрола утрошка горива по возилима. На путним налозима за службена возила (обрасци ПН 3 и ПН 4) се не наводи релација путовања и евиденција рада возила према члану 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске”, број 74/17), којим је прописана обавеза возача да попуни назначене рубрике из путног налога.

У складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске”, број 99/17), именовано је одговорно лице задужено за успостављање, провођење и развој финансијског управљања и контроле. Предузеће је у 2018. години дефинисало кључне пословне процесе, успоставило Књигу пословних процеса и Регистар ризика. Стратегија управљања ризицима је донесена за период 2019-2021. године и иста није ажурирана, што није у складу са тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле. Дефинисани пословни процеси и процијењени ризици су унесени у RIFC апликацију, достављен је годишњи извјештај за 2023. годину о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле Централној јединици путем RIFC апликације у прописаном року, те изјава у вези са достигнутим степеном развоја система интерних финансијских контрола за 2023. годину и изјава о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за наредну годину, што је у складу са Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске”, број 1/22).

Сходно горе наведеном, као и у већини тачака извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **распоређивање запослених у погледу испуњености посебних услова врши у складу са чланом 11. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Предузећу;**
- **приликом обрачуна плата примјењују коефицијенти прописани Колективним уговором за запослене у КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град и уговором о раду, као и да се у случају промјена у висини плата закључе анекси уговора о раду у складу са чланом 9. став (2), 120. став (1), 123. став (5), 170. став (1) тачка 4) и 171. Закона о раду;**
- **поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2) и 17. став (4) Правилника о**

начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;

- **усвоји норматив потрошње горива, врши контрола утрошка горива и попуњавају путни налози за службена возила у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога;**
- **у оквиру успостављеног система интерних контрола донесе Стратегија управљања ризицима и ажурира регистар ризика у складу са тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле.**

Препоручује се Надзорном одбору да обезбиједи да се Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама усклади са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 15 Приход од уговора са купцима у вези признавања и евидентирања потраживања и прихода.

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2023. годину планирано је 12 поступака набавки роба и услуга укупне вриједности од 158.000 КМ (без пореза на додату вриједност), и то шест поступака путем конкурентског захтјева за достављање понуда (135.000 КМ) и шест директних споразума (23.000 КМ).

Из Извјештаја о реализацији јавних набавки евидентно је да је проведено 11 поступака јавних набавки укупне вриједности од 129.169 КМ, од чега пет конкурентских захтјева за достављање понуда (108.815 КМ) и шест директних споразума (20.354 КМ). Набавка услуга чишћења канализације је планирана, али иста није проведена.

Ревизијом су обухваћена четири конкурентска захтјева за достављање понуда укупне вриједности од 85.770 КМ (набавка грађевинског материјала, водомјера, водоводног материјала и услуга одржавања возила) и три директна споразума укупне вриједности од 13.918 КМ (набавка канцеларијског материјала, одржавања фотокопир уређаја и услуга независне ревизије), што чини 77% од укупно уговорених набавки током 2023. године.

Ревизијом су утврђене неусклађености са одредбама Закона о јавним набавкама јер:

- Предузеће није планирало нити провело поступак набавке услуга лабораторијског испитивања здравствене исправности воде за пиће, што није у складу са чланом 5., 17., 18., 21. став (1) тачка ц), 28. став (1) и (4) и 78. Закона. Уговор за наведене услуге је закључен са ЈЗУ Институт за јавно здравство Републике Српске у износу од 36.805 КМ, а који према члану 36. став (3) Закона о храни („Службени гласник Републике Српске”, број 19/17) има ексклузивно право да врши испитивање здравствене исправности воде која служи за јавно водоснабдијевање;
- Предузеће није планирало директне споразуме и објавило извјештаје на Порталу јавних набавки за поступке набавки материјала за израду учинака, осталог материјала, услуга на изради учинака, транспортних услуга, услуга одржавања, репрезентације и основних средстава у најмањем износу од 57.788 КМ, што није у складу чланом 17. став (1) и 75. став (1) Закона;
- у тендерској документацији није дефинисана процијењена вриједност набавке и није објављен сажетак Обавјештења о додјели уговора у Службеном гласнику БиХ у поступцима набавки грађевинског материјала, водомјера, водоводног материјала и услуга одржавања возила, што није у складу са чланом 36. став (1) и 53. став (3) тачка с) Закона;

- директор није потписао изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса за проведене поступке набавки у 2023. години, што није у складу са чланом 52. став (6) Закона;
- нису објављени основни елементи уговора на Порталу јавних набавки у поступцима набавки канцеларијског материјала, одржавања фотокопир уређаја, услуга независне ревизије, грађевинског материјала, водомјера, водоводног материјала и услуга одржавања возила, што није у складу са чланом 75. став (2) Закона.

Препоручује се директору да обезбиједи да се планирање набавки, провођење поступака, објављивање неопходних информација, обавјештења и основних елемената уговора врши у складу са чланом 5., 17., 18., 21., 28., 36., 52., 53., 75. и 78. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Планом пословања за 2023. годину, у оквиру којег су Финансијски план, План набавки и План инвестиционог одржавања основних средстава, планирани су укупни приходи у износу од 1.445.000 КМ (највећим дијелом приходи од воде и канализације 915.000 КМ, одржавања водомјера 310.000 КМ и услуга 80.000 КМ), одобрени расходи у износу од 1.440.500 КМ (највећим дијелом расходи за бруто плате 960.000 КМ, електричну енергију 120.000 КМ, материјал 110.000 КМ, гориво 28.000 КМ, услуге и материјал за грађевинске радове 20.000 КМ, регрес 24.000 КМ, амортизацију 65.000 КМ, анализу воде 27.000 КМ, чланове надзорног одбора и одбора за ревизију 15.000 КМ), те планирана добит у износу од 4.500 КМ.

План пословања поред главних циљева производње и испоруке хигијенски исправне воде за пиће укључује и различите оперативне циљеве као што су отклањање губитака на водоводној мрежи, те наплата од 95% фактурисане реализације. Губици на мрежи се не изражавају у новчаној противвриједности. Скупштина акционара је дана 30.06.2023. године усвојила План пословања за 2023. годину.

Управа Предузећа је израдила трогодишњи план пословања за период 2021-2023. године, а који је усвојен од стране Скупштине акционара, што је у складу са чланом 5. и 21. Закона о јавним предузећима и чланом 55. и 90. Статута.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења Плана пословања и Финансијског плана.

6. Финансијски извјештаји

Предузеће је сачинило обрасце финансијских извјештаја прописане чланом 2. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 59/22 и 129/22) и то Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс токова готовине, Напомене уз финансијске извјештаје, као и Извјештај о промјенама на капиталу прописан Правилником о садржини и форми обрасца извјештаја о промјенама на капиталу („Службени гласник Републике Српске“, број 59/22).

Поред наведених образаца, сачињен је Извјештај о пословању за 2023. годину, који је Скупштина акционара усвојила дана 01.07.2024. године.

6.1. Биланс успјеха

Укупни приходи за 2023. годину су исказани у износу од 1.344.327 КМ и нижи су за 7% у односу на Финансијски план, а укупни расходи су исказани у износу од 1.522.636 КМ и виши су за 6% у односу на Финансијски план. Губитак прије опорезивања исказан је у износу од 178.309 КМ.

Ревизијом је утврђено да су укупни расходи и губитак прије опорезивања исказани мање у износу од 54.399 КМ, што је објашњено у тачки 6.2.1.3. овог Извјештаја.

6.1.1. Пословни приходи и расходи

6.1.1.1. Пословни приходи

Пословни приходи исказани су у износу од 1.343.612 КМ, а односе се на приходе од продаје производа и пружених услуга на домаћем тржишту (1.017.384 КМ) и остале пословне приходе (326.228 КМ).

Приходи од продаје производа и пружених услуга на домаћем тржишту (1.017.384 КМ) се односе на приходе од испоручене воде купцима 754.700 КМ, канализације 120.039 КМ, пружених услуга (прикључака, цистерни и одржавања канализације) 48.299 КМ, колектора 39.760 КМ и грађевинских радова 54.586 КМ.

Приходи од продаје воде и обрачунате канализације су остварени по основу испоручене воде и обрачунате канализације купцима (физичким и правним лицима). Скупштина Општине Нови Град је донијела Одлуку о комуналним дјелатностима („Службени гласник Општине Нови Град“, број 2/22) којом су утврђени услови и начин обављања комуналних дјелатности и Одлуку о производњи и испоруци воде („Службени гласник Општине Нови Град“, број 4/22) којом је утврђен начин формирања цијена за коришћење јавног водовода.

Надзорни одбор Предузећа је донио Одлуку о утврђивању цијена услуга које пружа КП „Водовод и канализација“ а.д. Нови Град, са прилогом Цјеновник услуга („Службени гласник Општине Нови Град“, број 4/22). Фактурисање утрошене воде и канализације је извршено у складу са поменутиим цјеновником.

Приходи од пружених услуга се односе на приходе остварене по основу израде водоводних прикључака, чишћења септичких јама, одвођења отпадних вода и слично.

Приходи од колектора се односе на текуће одржавање црпних станица на подручју Општине Нови Град у 2023. години по уговору закљученом између Општине Нови Град и Предузећа од 13.01.2023. године.

Приходи од грађевинских радова се највећим дијелом односе на приходе по испостављеним фактурама од стране Општине Нови Град за извршене радове на изградњи водоводних система (водоводне мреже).

Предузеће није извршило класификовање прихода од пружених услуга повезаним лицима и потраживања од купаца – повезаних лица у складу са чланом 18. став (2) и 54. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. Евидентирање је извршено на рачуну потраживања по основу продаје купцима – неповезаним лицима и прихода од пружених услуга у Републици Српској.

Остали пословни приходи (326.228 КМ) се односе на приходе од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација (9.365 КМ), донација (4.219 КМ), намјенских извора финансирања (312.583 КМ) и остале пословне приходе по другим основама (61 КМ).

Приходи од намјенских извора финансирања се односе на приходе од одржавања водомјера, фактурисане уз рачуне за потрошњу воде.

Препоручује се директору да обезбиједи да се приходи од пружених услуга повезаним лицима и потраживања од купаца повезаних лица класификују у складу са чланом 18. става (2) и 54. става (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи исказани су у износу од 1.478.247 КМ, а односе се на трошкове материјала (87.876 КМ), горива и енергије (169.341 КМ), плата и накнада плата (1.067.843 КМ), производних услуга (41.736 КМ), амортизације (53.372 КМ), нематеријалне трошкове (52.779 КМ) и трошкове пореза и доприноса (5.300 КМ).

Трошкови материјала односе се на трошкове материјала за израду учинака (56.300 КМ) и трошкове осталог материјала (31.576 КМ).

Трошкови материјала за израду учинака односе се на трошкове материјала за водопривредну дјелатност.

Трошкови осталог материјала највећим дијелом се односе на материјал и дијелове утрошене за текуће одржавање основних средстава (12.068 КМ) и утрошени остали режијски материјал (11.019 КМ).

Трошкови горива и енергије односе се на трошкове нафтних деривата (26.487 КМ), угља (1.739 КМ), електричне енергије (140.982 КМ) и глина (133 КМ).

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања односе се на трошкове бруто плата (861.557 КМ), бруто накнада члановима управног и надзорног одбора (14.993 КМ), отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду (17.280 КМ), запослених на службеном путу (206 КМ) и бруто осталих личних расхода (173.807 КМ).

Трошкови бруто накнада плата за годишњи одмор, рад у дане државних празника и боловање на терет послодавца у износу од 85.154 КМ и трошкови регреса у износу од 55.475 КМ су исказани у оквиру трошкова бруто плата, чиме су трошкови бруто плата прецијењени у износу од 140.629 КМ, а потцијењени трошкови бруто накнада плата и бруто осталих личних примања, што није у складу са чланом 44. став (2), (3) и (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови производних услуга односе се на трошкове производних услуга на изради производа (15.907 КМ), транспортних услуга (9.678 КМ), услуга одржавања (6.746 КМ), закупа (2.172 КМ), рекламе и пропаганде (418 КМ) и осталих услуга (6.815 КМ).

Трошкови амортизације односе се на обрачун амортизације за рачуноводствене сврхе пропорционалном методом по стопама прописаним чланом 67. и 70. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа, што је објелодањено и у Напоменама уз финансијске извјештаје за 2023. годину

Нематеријални трошкови односе се на трошкове осталих услуга (39.134 КМ), репрезентације (3.242 КМ), премије осигурања (1.741 КМ), платног промета (4.619 КМ), чланарина (1.687 КМ) и остале нематеријалне трошкове (2.356 КМ).

Трошкови пореза односе се на порез на имовину (185 КМ), накнаду за коришћење шума (976 КМ), накнаду за противпожарну заштиту (418 КМ) и накнаду за коришћење и загађење вода (3.280 КМ).

Препоручује се директору да обезбиједи да се трошкови бруто накнада плата и бруто осталих личних примања класификују у складу са чланом 44. став (3) и (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1.1.3. Пословни губитак

Пословни губитак исказан је у износу од 134.635 КМ, а представља разлику између пословних расхода (1.478.247 КМ) и пословних прихода (1.343.612 КМ).

6.1.2. Финансијски приходи и расходи

6.1.2.1. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 715 КМ, а односе се на остале финансијске приходе.

6.1.2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 16 КМ, а односе се на расходе камата.

6.1.3. Губитак редовне активности

Губитак редовне активности исказан је у износу од 133.936 КМ, а представља збир пословног губитка (134.635 КМ) и финансијских расхода (16 КМ), умањен за финансијске приходе (715 КМ).

6.1.4. Губитак по основу осталих прихода и расхода

Губитак по основу осталих прихода и расхода исказан је у износу од 44.373 КМ, а представља разлику између осталих расхода и губитака и осталих прихода и добитака. Остали расходи и губици (44.373 КМ) се односе на расходе по основу директног отписа потраживања у износу од 42.533 КМ и расходовања на залихама материјала у износу од 1.840 КМ.

6.1.5. Нето губитак периода

Нето губитак периода исказан је у износу од 178.309 КМ, а представља разлику између укупних расхода (1.522.636 КМ) и укупних прихода (1.344.327 КМ).

Ревизијом је утврђено да је нето губитак текуће године исказан мање за износ од 50.621 КМ, што је објашњено у тачки 6.2.1.2. и 6.2.1.3. овог Извјештаја.

6.2. Биланс стања

У Билансу стања на дан 31.12.2023. године исказане су билансна актива и билансна пасива.

6.2.1. Билансна актива

Билансна актива је исказана у износу од 4.761.324 КМ бруто вриједности, 982.284 КМ исправке вриједности и 3.779.040 КМ нето вриједности, а чине је стална средства, одложена пореска средства и текућа средства.

Ревизијом је утврђено да је билансна актива исказана више за износ од 78.431 КМ, што је објашњено у тачки 6.2.1.2. и 6.2.1.3. овог Извјештаја.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су у износу од 4.111.960 КМ бруто вриједности, 982.284 КМ исправке вриједности и 3.129.676 КМ нето вриједности, а чине их некретнине, постројења и опрема.

Некретнине, постројења и опрема су исказани у износу од 3.129.676 КМ нето вриједности, а чине их земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема и некретнине у припреми.

Земљиште је исказано у вриједности од 1.097.903 КМ, а односи се на земљиште на којем се налази зграда управе Предузећа, водопривредни и помоћни објекти. У 2023. години на овој позицији није било промјена.

Грађевински објекти су исказани у износу од 2.693.243 КМ бруто вриједности, 719.629 КМ исправке вриједности и 1.973.614 КМ нето вриједности. Нето вриједност грађевинских објеката чине зграде, објекти и резервоари (800.282 КМ), бунари (128.188 КМ), водоводна и канализациона мрежа (1.022.583 КМ) и противпожарна мрежа и ограде (22.561 КМ).

Према одлукама Скупштине Општине Нови Град о давању на управљање и коришћење водоводне мреже и система водоснабдијевања Предузећу („Службени гласник Општине Нови Град“, бр. 11/14, 18/14, 13/16, 2/22 и 6/23) закључени су уговори између Општине Нови Град и Предузећа о условима и начину коришћења објеката комуналне инфраструктуре. Ревизијом је утврђено да су изграђени објекти комуналне инфраструктуре евидентирани у пословним књигама Општине Нови Град. Комунална имовина која представља техничко-технолошку цјелину која је претпоставка за производњу и дистрибуцију воде, одводне канализације и других комуналних услуга евидентирана је на основу извора финансирања у оквиру пословних евиденција Предузећа и Општине Нови Град, па због тога нису у потпуности испуњени захтјеви МРС 16 Некретнине, постројења и опрема (параграф 7).

Према писаној информацији за потребе ревизије, земљиште и објекти над којима Предузеће има право управљања, у јавним регистрима непокретности се воде као државна својина, а у току је поступак подношења захтјева за идентификацију.

Предузеће није извршило процјену вриједности исказаних некретнина за које постоје назнаке да је вриједност средстава умањена (пословни простор Солитер), а према захтјевима МРС 36 Умањење вриједности имовине (параграф 9 и 12).

Постројења и опрема су исказани у бруто вриједности од 315.314 КМ, исправке вриједности од 262.655 КМ и садашње вриједности од 52.659 КМ. Вриједност постројења и опреме у 2023. години је повећана за вриједност извршених набавки у износу од 8.935 КМ (пумпе по фактурама Хидромонт д.о.о. Нови Град), а смањена за 19.197 КМ по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације.

Препоручује се директору да обезбиједи да се изврши процјена вриједности исказаних некретнина за које постоје назнаке да је вриједност средстава умањена према захтјевима МРС 36 Умањење вриједности имовине (параграф 9 и 12).

6.2.1.2. Одложена пореска средства

Предузеће је поднијело Пореској управи Републике Српске Годишњу пореску пријаву за порез на добит за период 01.01-31.12.2023. године (Образац 1101) у складу са чланом 3. став (2) Закона о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15, 1/17, 58/19 и 48/24) и Правилником о облику и садржају образаца пореских пријава пореза на добит („Службени гласник Републике Српске“, број 11/17), извршило обрачун амортизације у рачуноводствене и пореске сврхе за 2023. годину и утврдило разлику у износу од 37.783 КМ (смањење пореске основице), односно привремену пореску разлику у износу од 3.778 КМ која представља одложена пореска средства. Одложена пореска средства увећавају нето добит и представљају одложене пореске приходе. Предузеће није исказало у финансијским извјештајима за 2023. годину одложена пореска средства, иако су настала као посљедица више обрачунате пореске амортизације у односу на рачуноводствену амортизацију, чиме су потцијењена одложена пореска средства и одложени порески приходи односно нераспоређена добит текуће године у износу од 3.778 КМ, што није у складу са параграфом 54 (о) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја и МРС 12 Порези на добитак.

Препоручује се директору да обезбиједи да се искажу одложена пореска средства (одложене пореске обавезе) према параграфу 54 (о) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја, МРС 12 Порези на добитак и члану 11. и 32. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.1.3. Текућа средства

Текућа средства исказана су у износу од 649.364 КМ бруто вриједности и нето вриједности, а чине их залихе, стална средства намијењена продаји и средства

пословања које се обуставља и краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји.

Ревизијом је утврђено да су текућа средства исказана више за износ од 82.209 КМ, што је објашњено у наставку ове тачке Извјештаја.

Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља су исказана у износу од 55.575 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на залихе материјала.

Залихе материјала односе се на материјал за израду учинака у складишту (55.575 КМ), а чине га залихе водоводног материјала (44.582 КМ) и залихе водоводног материјала из донације (10.993 КМ). Трошкови застарјевања залиха односно смањења вриједности залиха због технолошке застарјелости залиха присутни су код залиха материјала из донације. Предузеће није интерним актом прописало критеријуме када се поједине залихе материјала сматрају застарјелим, с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност односно обезвређења на терет расхода од усклађивања вриједности залиха материјала, што није у складу са МРС 2 Залихе (параграф 36) и чланом 12. став (10) и 50. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји исказана су у износу од 593.789 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на краткорочна потраживања и готовину.

Ревизијом је утврђено да су иста више исказана у износу од 82.209 КМ, што је објашњено у наставку ове тачке Извјештаја.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 332.353 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на потраживања од купаца у земљи (330.253 КМ) и остала краткорочна потраживања (2.100 КМ).

Потраживања од купаца у земљи односе се на потраживања за испоручену воду и коришћење система канализације од правних лица (89.775 КМ), од физичких лица (163.962 КМ), потраживања за извршене услуге (77.069 КМ), те спорна потраживања у негативном износу од 553 КМ. Предузеће није извршило процјену наплативости потраживања (старосну анализу потраживања) према МСФИ 9 Финансијски инструменти и кориговало застарјела потраживања (која нису наплаћена у периоду од 12 мјесеци), због чега су прецијењена краткорочна потраживања у износу од 82.209 КМ, а потцијењени расходи од усклађивања вриједности потраживања од купаца и губитак текуће године у износу од 54.399 КМ и губитак ранијих година у износу од 27.811 КМ, што није у складу са захтјевима МСФИ 9 Финансијски инструменти (параграф 5.5.15) и чланом 18. став (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. Према претходно наведеном стандарду потраживања од купаца припадају групи финансијских инструмената по амортизованој вриједности која је и основа за накнадно вредновање потраживања, са захтјевом да се изврши анализа ненаплативости како би се утврдило у којем проценту и периоду потраживања постају ненаплатива (путем матрице резервисања).

Према писаној информацији за потребе ревизије, потраживање од потрошача ФК „Слобода“ Нови Град који је корисник стадиона у склопу Спортско-рекреативног центра „Млакве“ у власништву Општине Нови Град, у износу од 21.097 КМ (кумулативно) није потврђено на дан 31.12.2023. године. Поменути потрошач одбија измиривање обавеза за услуге водоснабдијевања прописане чланом 6. став (2) Одлуке о производњи и испоруци воде, а Управа Предузећа није предузела мјеру ускраћивања испоруке воде прописану чланом 50. наведене Одлуке. Уговор о испоруци воде између Предузећа и потрошача није закључен, нити је наведено потраживање утужено.

Готовина је исказана у износу од 261.436 KM, а односи се на новчана средства на банковним рачунима код комерцијалних банака у домаћој валути (261.136 KM) и новчана средства у благајни (300 KM). Плаћање готовином вршено је у складу са Уредбом о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“, бр. 86/12, 10/14 и 7/23).

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **интерним актима дефинишу критеријуми застарјелости односно обезвређења залиха с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност, те утврде износи залиха признатих као расход и износи отписа залиха током периода према MPC 2 Залихе (параграф 36) и члану 12. став (10) и 50. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;**
- **изврши процјена наплативости потраживања, старосна анализа структуре потраживања од купаца и евидентирања према захтјевима МСФИ 9 Финансијски инструменти и члану 18. став (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;**
- **уговором регулишу односи између даваоца комуналне услуге и потрошача Спортско-рекреативни центар „Млакве“ (ФК „Слобода“ Нови Град) како је прописано чланом 6. став (2) и (3) Одлуке о производњи и испоруци воде, а у случају неплаћања рачуна за комуналне услуге примјени мјера прописана чланом 50. Одлуке о производњи и испоруци воде и ненаплаћена потраживања утуже имајући у виду рок застарјелости потраживања прописан чланом 374. Закона о облигационим односима.**

6.2.2. Билансна пасива

Билансна пасива је исказана у износу од 3.779.040 KM, а чини је капитал и краткорочне обавезе и краткорочна резервисања.

Ревизијом је утврђено да је билансна пасива исказана више за износ од 78.431 KM, што је објашњено у тачки 6.2.1.2., 6.2.1.3. и 6.2.2.1. овог Извјештаја.

6.2.2.1. Капитал

Капитал је исказан у износу од 3.646.014 KM, а чине га акцијски капитал (4.229.726 KM), ревалоризационе резерве (57.259 KM) и губитак (640.971 KM).

Ревизијом је утврђено да је капитал исказан више за износ од 78.431 KM, што је објашњено у тачки 6.2.1.3. и наставку ове тачке Извјештаја.

Акцијски капитал се односи на капитал регистрован је код Окружног привредног суда у Приједору Рјешењем о регистрацији од 20.04.2021. године. Укупан број редовних акција уписан у регистру је 4.229.726, са вриједношћу акције од 1 KM.

Ревалоризационе резерве су исказане у износу од 57.259 KM по основу процјене вриједности земљишта и грађевинских објеката у ранијим годинама и умањења по основу амортизације ревалоризационих резерви у 2023. години. Укупно укинуте ревалоризационе резерве за 2023. годину по основу амортизације износе 54.160 KM, а евидентирани су у корист нераспоређене добити текуће године.

Нераспоређена добит текуће године, настала укидањем ревалоризационих резерви у износу од 54.160 KM, је искоришћена за покриће губитка текуће године, што није у складу са чланом 30. став (4) и 31. став (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, јер се покриће губитка врши на терет нераспоређене добити ранијих година, а

ревалоризационе резерве се не могу користити за покриће губитка јер нису настале из добити ранијих година нити уплатама власника, него су последица промјене вриједности утврђене процјеном.

Ревизијом је утврђено да је нераспоређена добит текуће године исказана мање за износ од 57.939 КМ, по основу покрића губитка текуће године и одложених пореских прихода (тачка 6.2.1.2. овог Извјештаја).

Губитак је исказан у износу од 640.971 КМ, а чини га губитак ранијих година (516.882 КМ) и губитак текуће године (124.149 КМ). Скупштина акционара је донијела Одлуку о покрићу губитка у 2023. години дана 01.07.2024. године.

Ревизијом је утврђено да је губитак исказан мање за износ од 136.370 КМ, јер је губитак ранијих година исказан мање у износу од 27.811 КМ и губитак текуће године исказан мање у износу од 108.559 КМ, што је објашњено у тачки 6.2.1.3. и овој тачки Извјештаја.

6.2.2.2. Дугорочна резервисања

Предузеће није исказало резервисања за накнаде и бенефиције запослених и трошкове резервисања по основу садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде, што није у складу са МРС 19 Примања запослених и чланом 32. став (6) и 46. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Предузеће није извршило објелодањивање у Напоменама уз финансијске извјештаје непримјењивање МРС 19 Примања запослених, што није у складу са параграфом 7 МРС 1 Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се директору да обезбједи да се исказу дугорочна резервисања по основу бенефиција запослених, које се исплаћују у складу са стеченим правима у току трајања и након престанка запослења према МРС 19 Примања запослених и члану 32. став (6) и 46. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2.3. Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања

Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања исказана су у износу од 133.026 КМ, а односе се највећим дијелом на обавезе из пословања 20.410 КМ, за плате и накнаде плата 82.700 КМ, ПДВ 15.741 КМ, за остале порезе, доприносе и друге дажбине 2.832 КМ и краткорочна разграничења 10.993 КМ.

Обавезе из пословања (20.410 КМ) се односе на обавезе према добављачима за набавку роба и услуга у 2023. години. Предузеће је извршило усаглашавање обавеза и потраживања са добављачима (конфирмације салда) на дан извјештавања у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 78/20). У току 2023. године Предузеће је извршило пребијање дугова путем мултилатералне компензације у укупном износу од 4.663 КМ, што је у складу са чланом 41. став 1. тачка в) Закона о јавним предузећима.

Обавезе за плате, накнаде плата и остала примања запослених по основу рада (82.700 КМ) се односе на обавезе за плате и накнаде плата (43.149 КМ), порез на плате и накнаде плата (2.332 КМ), доприносе на плате и накнаде плата (25.228 КМ) и остала лична примања (12.001 КМ). Наведене обавезе се односе на бруто обрачунате плате и топли оброк за децембар 2023. године.

Предузеће није евидентирало обавезе за остала лична примања (отпремнине, награде и помоћи) и остале обавезе према запосленима (за трошкове превоза на рад и са рада), што није у складу са чланом 37. и 38. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Евидентирање је извршено директно на расходе и банковни рачун, а наведени расходи су плаћени у 2023. години.

Обавезе за порез на додату вриједност (15.741 КМ) се односе на обавезе по основу разлике између обрачунатог и аконтационог пореза на додату вриједност.

Краткорочна разграничења (10.993 КМ) се односе на одложене приходе и примљене донације у ранијим годинама од стране Општине Нови Град у виду водоводног материјала (фазонски комади с прирубницама) у складу са чланом 41. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. У 2023. години поменути материјал је утрошен у вриједности од 61 КМ (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

До 29.02.2024. године краткорочне обавезе су измирене у износу од 118.256 КМ.

Препоручује се директору да обезбједи да се приликом евидентирања трошкова отпремнина, помоћи и накнада трошкова превоза на посао и повратка с посла врши евидентирање и обавеза за исте у складу са чланом 37. и 38. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве на дан 31.12.2023. године су исказане у износу од 97.392 КМ по основу вриједности истражно-каптажних радова „Млакве“ и водомјера у бунарима који су активирани 2001. године на црпилишту „Млакве“ а који нису у употреби и нису власништво Предузећа. Дана 09.12.2011. године Надзорни одбор је донио Одлуку о искњижавању средстава ван употребе на црпилишту Млакве.

Предузеће није исказало у ванбилансној евиденцији вриједност средства узетог у закуп по основу уговора са АЛФ-ОМ д.о.о. Бања Лука од 17.02.2023. године у износу од 490 КМ (мултифункционални копир уређај), што није у складу са чланом 67. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Ревизијом је утврђено да су позиције ванбилансне активе и пасиве исказане више за износ од 96.902 КМ, што је објашњено у овој тачки Извјештаја:

Препоручује се директору да обезбједи да се искњиже средства ван употребе из пословних евиденција Предузећа у складу са одлуком Надзорног одбора од 09.12.2011. године, а да се искажу средства узета у закуп у складу са чланом 67. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу токова готовине (Извјештају о токовима готовине) исказани су приливи готовине из пословних активности по основу наплаћених потраживања од купаца, фондова, премија, субвенција и дотација у укупном износу од 1.536.998 КМ и одливи готовине из пословних активности по основу исплата добављачима, исплата плата, накнада и осталих личних примања, пореза и доприноса и друго у укупном износу од 1.702.640 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине из пословних активности у износу од 165.642 КМ.

Готовина на почетку обрачунског периода исказана је у износу од 427.078 КМ, а готовина на крају обрачунског периода у износу од 261.436 КМ и наведени износ је исказан и у Билансу стања.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на одредбе MPC 7 Извјештај о токовима готовине и Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањене су информације у вези сталности пословања, у складу са захтјевима MPC 1 Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26).

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према информацији достављеној од стране Предузећа, у току 2023. године Предузеће је покренуло 11 приједлога за извршење по основу наплате потраживања за утрошену воду од физичких лица у укупној вриједности од 2.395 КМ. Према рјешењима о извршењу из 2023. године за принудну наплату дуга донесеним од стране Основног суда у Новом Граду и Окружног привредног суда у Приједору извршена је наплата наведених потраживања са 31.12.2023. године.

Против Предузећа нема покренутих судских поступака који би имали утицаја на потенцијалну имовину и обавезе. Предузеће је објелоданило у Напоменама уз финансијске извјештаје за 2023. годину да није имало судских спорова и потенцијалних финансијских ефеката у складу са захтјевима MPC 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2023. годину сачињене су Напомене за период 01.01-31.12.2023. године које пружају неопходне опште податке о Предузећу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али исте дијелом не задовољавају захтјеве MPC 1 Презентација финансијских извјештаја, јер нису објелодањене информације које се односе на додатна објелодањивања презентованих позиција финансијских извјештаја у складу са параграфом 112 (б) и (ц) и 113 MPC 1 Презентација финансијских извјештаја (пословни расходи, пословни приходи, обавезе и потраживања). Такође, нису извршена објелодањивања додатних информација о Билансу токова готовине, што није у складу са чланом 20. став (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје врше додатна објелодањивања у складу са чланом 20. став (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима MPC 1 Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Драган Зјајић, с.р.

Свјетлана Коџоман, с.р.